

## دانشگاه علوم پزشکی مراغه

### آیین نامه تالیف و ترجمه

آیین نامه ذیل در شورای انتشارات دانشکده علوم پزشکی مراغه در جلسه سوم مورخ ۹۵/۵/۱۸ مصوب گردید. توسعه و تولید علم از وظایف اصلی مراکز آموزش عالی و تحقیقاتی به حساب می آید در راه نشر تولیدات علمی، انتشارات دانشگاه نقش ویژه ای بعهده دارد و بعبارت دیگر انتشارات از شئون مهم دانشگاه به عنوان مولد علم هست. با عنایت به این امر که عملکرد یک انتشارات بر اساس تعداد و کیفیت کتب منتشره در سال ارزیابی می گردد.

۱- برای تشویق و ترغیب اعضای هیئت علمی و غیر هیئت علمی جهت انتشار آثار ارزنده در رشته های مربوط به علوم پزشکی و مرتبط و حمایت از تالیف و ترجمه منابع علمی و معتبر مورد نیاز دانشجویان، شورایی تحت عنوان کمیته تالیف و ترجمه کتاب در دانشکده علوم پزشکی مراغه تشکیل گردید.

اهداف :

- بررسی امور مربوط به تالیف و ترجمه
- ارزیابی صلاحیت انتشار آثار علمی، درسی و کمک درسی در زمینه علوم پزشکی
- تصویب آثار ارزنده علمی جهت چاپ به صورت فیزیکی یا انتشار الکترونیک با دسترسی آزاد

۲- اصطلاحات مورد استفاده در این آیین نامه به شرح زیر است:

- \* تالیف: اثری است که توسط شخص یا اشخاص حقیقی درباره موضوعی خاص مرتبط با علوم پزشکی، تنظیم و نگارش می یابد که معمولاً در پدید آوردن چنین اثر از فکر و اندیشه دیگران نیز استفاده می شود. براساس این آیین نامه کتاب تالیفی به کتابی اطلاق می شود که ۱۰٪ منابع نتیجه پژوهش های نویسنده و مرتبط با موضوع تالیف باشد. در صورتی که شرط فوق لحاظ نشده باشد کتاب « تدوین یا گردآوری » تلقی شده و مشمول مقررات خاص آن خواهد بود.
  - \* ترجمه: اثری است که مستقیماً از زبان های خارجی به زبان فارسی یا بالعکس با حفظ اصالت متن اصلی برگردانده شود.
  - \* تدوین (گردآوری): اثری است که از طریق گردآوری مطالب علمی از کتاب ها یا مقالات به گونه ای منسجم پدید آمده باشد.
- \* در مورد آثار تلفیقی به صورت موردی شورا تصمیم گیری خواهد کرد.

۳- کلیه آثار تالیف و ترجمه، گردآوری که با آرم دانشکده علوم پزشکی مراغه انتشار می یابند باید قبل از انتشار توسط مولف یا مترجم به کمیته تالیف و ترجمه ارائه شوند تا مجوز استفاده از آرم دانشگاه برای آنان صادر شود. در غیر این صورت مسئولیت حقوقی و قانونی استفاده از آرم دانشگاه برعهده مولف یا مترجم است.

۴- وظایف کمیته تالیف و ترجمه:

- \* بررسی و ارزیابی درخواست های اعضای هیأت علمی و غیر هیأت علمی جهت تالیف و تدوین یا ترجمه در زمینه علوم پزشکی و رشته های مرتبط

\* بررسی اثر از لحاظ محتوا و تأیید نوع اثر با توجه به تعاریف پیش گفته در بند ۲

\* تعیین داور جهت بررسی کارشناسانه آثار مذکور

\* تصمیم گیری نهائی در مورد حمایت از چاپ اثر

۵- اعضاء کمیته تالیف و ترجمه:

- معاون آموزشی و پژوهشی
- مدیر پژوهشی
- کارشناس مسئول تالیف و ترجمه (دبیر شورا)
- اعضای هیأت علمی دانشگاه که توسط ریاست دانشکده علوم پزشکی معاون آموزشی و پژوهشی انتخاب می‌شوند
- اعضای کمیته تالیف و ترجمه با پیشنهاد معاون آموزشی و پژوهشی به مدت ۲ سال انتخاب می‌شوند

۶- مراحل ارائه کتاب تالیفی یا تدوینی :

\* ارائه اثر تالیفی یا تدوینی بصورت دو نسخه چاپ شده الکترونیک به همراه فرم تکمیل شده درخواست تالیف کتاب توسط متقاضی به کمیته تالیف و ترجمه.

\* کمیته تالیف و ترجمه پس از دریافت نسخه نهایی کتاب موظف است ظرف مدت ۱۵ روز از تاریخ وصول نسخه، مراحل اداری را انجام داده و کتاب را جهت بررسی اولیه به اعضاء کمیته ارسال نماید و جهت تعیین داور در اولین جلسه کمیته تالیف و ترجمه مطرح نماید. کمیته در نخستین جلسه خود برای کتاب تعیین داور خواهد کرد و از داوران خواسته می‌شود حداکثر ظرف یک ماه نتایج داوری خود را در قالب فرمهای مخصوص به کمیته تحویل نمایند.

\* نتایج داوری در اولین جلسه شورای تالیف و ترجمه مطرح و نتایج آن بلافاصله به مولف یا مترجم عودت داده می‌شود و ایشان نیز بین ۲ هفته تا ۲ ماه بسته به نظر شورا فرصت دارند تا پس از رفع نواقص، کتاب را در فرمت نهایی جهت مذاکرات چاپ به کمیته باز گردانند.

\*\*تبصره: اعضاء کمیته موظفند پس از طی مراحل داوری کتاب، کتاب تالیفی، گرد آوری یا ترجمه شده را بررسی و در جلسات کمیته که به دعوت معاونت آموزشی و پژوهشی برگزار می‌شود شرکت و نظریه خودشان را اعلام نمایند.

- بررسی مجدد کتاب در کمیته تالیف و ترجمه از نظر اصلاحات انجام شده.

- در صورت مثبت بودن ارزیابی، ارائه تائیدیه علمی و مجوز استفاده از آرم دانشگاه در جلد کتاب

تبصره ۱: در صورتی که ارائه فرمت نهایی کتاب به دلیل غیر موجه به تشخیص کمیته بیش از ۲ ماه از زمان مقرر، به تأخیر افتد کمیته هیچگونه حمایتی در مورد کتاب نخواهد داشت.

تبصره ۲: حداقل حجم کتاب تالیفی با فونت ۱۲ و قطع وزیری (۱۸ سطری) با فونت مارژین باید معادل ۵۰ صفحه باشد به شرط آنکه بیش از ۲۰ درصد منبع مربوط به تصاویر و جداول نباشد. در موارد خاص تصمیم گیری برعهده کمیته تالیف و ترجمه است.

تبصره ۳: در موارد کتابهای اطلس، محدودیتی از نظر تعداد تصاویر و جداول وجود ندارد.

تبصره ۴: برای تالیف حداقل ۱۰ منبع و برای گردآوری حداقل ۱۰ منبع ذکر گردد. در خصوص تالیف حداقل ۱۰٪ از منابع از آثار نویسنده باشد.

۸- مراحل ارائه کتاب ترجمه :

\* ارائه درخواست ترجمه از سوی متقاضی به همراه فرم تکمیل شده ترجمه کتاب جهت بررسی مقدماتی آن و تأیید ضرورت ترجمه کتاب

\*مسائل حقوقی ترجمه برعهده مترجم می باشد.

\* در صورت تصویب کتاب، مترجم موظف است حداکثر ۳ ماه بعد از اخذ موافقت کمیته، نسبت به تحویل ترجمه حداقل ۲ فصل از کتاب که کمتر از ۲۵٪ حجم کتاب نباشد همراه با متن اصلی اقدام نماید.

\* تعیین داور توسط کمیته تالیف و ترجمه. از داوران انتظار می رود حداکثر ظرف مدت ۲ ماه نسبت به تکمیل فرم داوری و ارسال آن به کمیته اقدام نمایند.

تبصره ۱: در صورتی که در طی مدت مقرر، نظرات داوری به کمیته تحویل نشده باشد، جهت پیشگیری از به تأخیر افتادن فعالیت نویسندگان، کمیته نسبت به انتخاب داور جایگزین اقدام خواهد نمود.

تبصره ۲: اگر کتاب ایراد ترجمه ای جدی داشته باشد لازم است مترجم نسبت به معرفی ویراستار مجرب مورد تأیید خود به کمیته اقدام نماید تا زیر نظر ایشان ترجمه بطور کامل بازنگری گردد. بدیهی است حق الزحمه ویراستار از میزان حق ترجمه کتاب کسر خواهد گردید.

بررسی نظر داوران توسط کمیته و اعلام نظرات آنها به مترجمین جهت اصلاح. مترجم موظف است حداکثر پس از ۴ ماه کل کتاب را جهت داوری نهایی به کمیته تحویل نماید. کل کتاب برای داوری نهایی به داوران ارسال می گردد و انتظار می رود داوران حداکثر در مدت یک ماه نسبت به اعلام نظرات خود به کمیته اقدام نمایند.

تبصره ۳: یک ماه پس از اتمام زمان قید شده کمیته هیچگونه حمایتی در مورد کتاب نخواهد داشت، مگر در شرایط استثنایی و به تشخیص و صلاحدید اکثریت اعضا.

\* بررسی مجدد کتاب از نظر اصلاحات انجام شده در کمیته تالیف و ترجمه

\* در صورت مثبت بودن ارزیابی ارائه تائیدیه علمی و مجوز استفاده از آرم دانشگاه در جلد کتاب

تبصره ۴: در خصوص کتاب های ترجمه شده، نباید بیش از ۳ سال از تاریخ آخرین ویرایش متن کتاب اصلی گذشته باشد. تشخیص در این مورد به عهده کمیته تالیف و ترجمه می باشد.

تبصره ۵: برای پذیرش آثار ترجمه ای ارائه حداقل یک چهارم از حجم اثر (مشروط به اینکه از یک فصل کمتر نباشد) و برای تأیید نهایی اثر ترجمه شده تأیید حداقل یک داور کافی است.

تبصره ۶: در صورتی که فعالیت متقاضی ترجمه در هر یک از مراحل مذکور متوقف شود باید مراتب انصراف و علت آن به کمیته اعلام گردد.

تبصره ۷: در صورت ترجمه کتاب توسط دانشجویان، یکی از اعضای هیأت علمی و یا غیر هیأت علمی کار نظارت بر ترجمه کتاب را برعهده گرفته و کلیه مکاتبات اداری با استاد ناظر (عضو و هیأت علمی و غیر هیأت علمی) صورت می گیرد.

تبصره ۸: در مورد کتاب های ترجمه لازم است در فواصل معین، گزارش پیشرفت کار از مترجمین اخذ گردد و حداکثر ظرف مدت تعیین شده در فرم پیشنهادی اولیه کل ترجمه تحویل گردد.

تبصره ۹: در صورتی که مترجم برای ترجمه متن از نویسندگان اصلی کتاب مجوز رسمی در اختیار دارد لازم است کپی آن را ضمیمه نماید.

۹- مراحل ارائه کتاب تدوینی (گردآوری)

\* تهیه چکیده از متون اصلی کتاب های معتبر علمی بلامانع است

\* تمامی بندهای مربوط به بخش ترجمه در این مورد نیز مصداق دارد

\* میزان حمایت از چکیده حداکثر ۵۰٪ حق التالیف به تشخیص کمیته تالیف و ترجمه خواهد بود.

۱۰ - نحوه انتشار کتاب:

پس از تایید نهایی کتاب مبنی بر نشر آن با آرم دانشگاه محققین یکی از مراحل زیر را برای انتشار کتاب می توانند انتخاب نمایند:

الف: اقدام به نشر کتاب با همکاری انتشارات خارج از دانشگاه طبق قرار داد بین مولف و ناشر

ب: تقاضای انتشار توسط دانشگاه

تبصره: علاوه بر پرداخت حق التالیف و حق و ترجمه ۲۰ جلد کتاب بصورت کاغذی چاپ خواهد شد که ۸ عدد آن در اختیار نویسنده قرار خواهد گرفت. (در اختیار گرفتن کتاب بصورت فیزیکی، برای مولفین خارج از دانشگاه علوم پزشکی مراغه که نیاز به ارائه فیزیکی کتاب به مراکز تابعه خویش بمنظور دریافت امتیاز پژوهشی دارند بسیار مهم خواهد بود).  
تبصره: تمام کتب ها با تعداد تیراژ فرضی ۱۰۰۰ نسخه که در قسمت مشخصات درج خواهد شد ارائه می گردد.

۱۱- نحوه پرداخت حق التالیف و حق ترجمه:

\* میزان پاداش بر اساس کل امتیازی خواهد بود که کتاب کسب می کند. سقف پاداش به چاپ کتاب تا ۲۵,۰۰۰,۰۰۰ ریال است و روش امتیاز دهی به شکل ذیل است:

جدول (۱): نحوه حمایت از کتاب ها با آرم دانشگاه علوم پزشکی مراغه (چاپی یا الکترونیک با دسترسی آزاد بر روی

آدرس: <http://publication.rums.ac.ir>)

نوع کتاب	تعداد نویسندگان	امتیاز	امتیاز حجمی کتاب	نحوه محاسبه امتیاز کل
کتاب های علمی	یک نویسنده	۵	هر صفحه کتاب ۰,۰۱۵	$(N \times 0.015) + 5$
تخصصی	چند نویسنده	۷	امتیاز	$(N \times 0.015) + 7$

N: تعداد صفحات کتاب است که شامل متن می باشد.

\* به ازای هر امتیاز که کتاب کسب می کند مبلغ ۲,۰۰۰,۰۰۰ ریال به نویسنده، پاداش پرداخت خواهد شد.

\* در خصوص کتب مرجع و یا درسی دانشجویان دانشگاههای علوم پزشکی کشور، با تایید کمیته تخصصی و شورای پژوهشی

دانشگاه، به ازای هر امتیاز که کتاب مرجع یا درسی تایید شده کسب نمایند مبلغ ۳,۰۰۰,۰۰۰ ریال به نویسنده پاداش داده

می شود.

\* در خصوص کتب انگلیسی زبان علمی تخصصی، با تایید کمیته تخصصی و شورای پژوهشی دانشگاه، به ازای هر امتیاز که کتاب کسب نماید مبلغ ۳،۵۰۰،۰۰۰ ریال به نویسنده پاداش داده می شود .

\*\* برای تشویق نویسندگانی از دانشگاه که در تالیف کتابهای چاپ شده در دانشگاههای دیگر همکاری کرده اند (بدون درج آرم دانشگاه بر روی جلد کتاب)، و یا نویسنده ای که کتابی را بدون آرم دانشگاه چاپ کرده است، با نظر شورای پژوهشی دانشگاه، پاداش منظور گردد و نویسنده بنا به نظر شورا تعدادی کتاب به دانشگاه تحویل دهد .

\* برای کتابهای ترجمه شده با آرم دانشگاه، با نظر شورای پژوهشی تصمیم گیری می شود (کتابهای اخیر امتیاز ارزیابی سالیانه پژوهشی، برای دانشگاه ندارند).

\* حق الزحمه داوری کتاب (ارجاع شده توسط مدیر پژوهشی دانشگاه)، تا سقف ۲۰۰۰،۰۰۰ ریال می باشد.(به ازای هر صفحه ۱۰۰۰۰ ریال)

\* باید در صفحات آخر کتاب فهرست کتابهای منتشره توسط دانشگاه آورده شود.

وظایف دبیر شورا به شرح زیر است:

۱. دعوت از اعضاء شورا به منظور تشکیل نشستها.

۲. تنظیم صورت جلسات مربوط به مصوبات و تصمیمات شورا و تسلیم نسخه اصلی به معاون پژوهشی دانشگاه.

۳. نگهداری و حراست از آثاری که برای ارائه در شورا عرضه می گردد.

۴. ارائه آثار در شورا در اولین فرصت ممکن.

۵. انعکاس تصمیمات و مصوبات شورا به دانشکده ها واحدها اشخاص ذینفع نگارندگان مترجمان و اداره انتشارات برحسب مورد و ضرورت پس از توضیح معاون پژوهشی دانشگاه.

۶. فراهم کردن گزارش سالانه مربوط به فعالیت شورا در پایان هر سال و نیز تنظیم برنامه فعالیت های سال بعد با همکاری شورا و تسلیم آن به معاونت پژوهشی دانشگاه.

تبصره: موسسه مجاز هست طرحهای پژوهشی را که از طریق معاونت پژوهشی دانشگاه جهت چاپ به موسسه ارجاع می گردد بدون گذراندن مراحل طرح و تصویب در شورای انتشارات در صورت تامین اعتبار از طریق معاونت پژوهشی در سلسله انتشارات چاپ و منتشر نماید و کلیه حقوق قانونی مربوطه به دانشگاه علوم پزشکی می باشد و حق الزحمه جداگانه ای به صاحب اثر پرداخت نخواهد شد. و نیز حق معنوی اثر از بار دوم به صاحب اثر واگذار می شود.